

120 . Dolhești | Județ: Iași | Punct: La Ulm | Anul: 2009

Anul: 2009

Cod RAN: 96913.01

Perioade: Preistorie, Evul Mediu

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu, Evul Mediu

Tipuri sit: descoperire izolată

Categorii sit: Domestic

Autori: Tamilia Elena Marin, Vicu Merlan, Paul Salomeia

Instituții: Complexul Muzeal Național "Moldova", Iași, Muzeul Municipal Huși, Muzeul Municipal Huși

Raport

Obiective: trasarea unei noi secțiuni Ș6 paralel cu Ș5/2008, pentru a surprinde continuitatea locuinței L6 (latura de est) descoperită în campaniile 2007-2008 și a locuinței L5 identificată în 2008 (colțul nord-estic).

A fost trasată secțiunea Ș6 (L = 20 m, l = 2 m) pe direcția NV-SE, paralel cu Ș5/2008, iar între m.5-m.7(latura de E a Ș6) o casetă A pentru a surprinde în întregime cuptorul de ars ceramică cucutenian.

Deoarece Ș6/2009 este mai lungă cu 5 m decât Ș5/2008 (care avea doar 15 m), am putut identifica astfel, în capătul sudic al acesteia, între m.1-m.2, colțul NE al unei noi locuințe L7.

L7 a fost pusă în evidență încă de la -0,40 m printr-un chirpic ars neuniform, de culoare cărămie cu interiorul negru-cenușiu, de calitate bună și mediocră, iar printre chirpici s-au descoperit și resturi ceramice, fără pictură, un percutor și câteva fragmente de lemn pietrificat. L7 se extinde în afara secțiunii Ș6 spre V, S și E.

La același nivel arheologic, începând cu m.5 a fost identificată continuitatea locuinței L5(2008) pentru ca în colțul sud-estic al acesteia să fie descoperit și un complex ceramic, pe o suprafață de peste 1 m², de la un vas de provizii (fragmente grosiere) de tip crater, fiind după poziția găsită, cu fața în jos. Lateral prezenta două tortițe cu gaură de străpungere, pentru prins sfoara. Nu păstrează pictură, însă sub acesta s-au găsit și fragmente ceramice pictate tricrom.

Pe latura de N a locuinței (interior) (m.11, -0,50 m) a apărut un complex ceramic alcătuit din fragmentele unui posibil capac de vas reîntregibil de tip „coif suedez” de mărime mijlocie cu buză frântă spre exterior. Alături de complexul ceramic s-au descoperit două pietre suprapuse, înroșite parțial, care au fost folosite probabil ca suporturi de tip nicovală, fiind fasonate din gresie dură cvasidreptunghiulară.

L5/2008 a fost surprinsă în Ș6, pe direcția NNV-SSE, doar partea central-estică, care se prelungește spre E în afara secțiunii. Între L7 și L5 (m2-m4), de la -0,80 m la -1,10 m a fost identificată o groapă menajeră (G5), care se adâncea concentric, având următorul inventar: fragmente ceramice de diverse mărimi și forme, lemn pietrificat, oase, cărbuni, chirpici răzleți, fragment de la o cupă cu picior (folosită probabil pentru păstrarea ofrandelor) pictată policrom cu motive în spirală. La -0,90 m (G5) a fost descoperit un fragment de placă de cuptor (folosită la arderea controlată a vaselor ceramice), cu perforații pe cca. 1/2 din suprafața acesteia. Placa despărțea camera de ardere a vaselor de vatră de foc, iar găurile acesteia permiteau transmiterea căldurii spre vasele aflate la ars, fiind astfel controlată temperatura de ardere a acestora. Placa fragmentată se pastrează în proporție de cca. 45% (L = 43 cm, l = 33 cm), având 10 găuri cu diametrul cuprins între 1-3 cm.

Lângă placa de cuptor din G5 s-a găsit și o litie, de formă aproximativ rotundă cu $\varnothing = 12$ cm, gr = 4 cm, arsă neuniform (negru-cărămiziu), fiind folosită a determinarea timpului necesar de ardere a vaselor ceramice.

Începând cu m.14 până la m.20 au fost identificați chirpici de la locuința L6/2008, locuință surprinsă în

Ş6 spre E, pentru ca spre N peretele acestei laturi să fie descoperit integral în şanţ cu o parte din sistemul de elevaţie al acesteia. În incinta locuinţei L6 a fost decopertat un nou complex ceramic alcătuit dintr-o masă de fragmente ceramice, unele cu pictură exterioară tricromă sau alveolări realizate prin împunsături cu degetul, mai ales la nivelul umerilor vaselor.

O nouă groapă (G6) de dimensiuni mici a fost surprinsă între L5 şi L7 la m.12-m.13, de la adâncimea de -0,60 m până la -0,90 m, pe o suprafaţă de cca. 2 m², în inventarul căreia s-au descoperit:

- o aşchă de silex de Prut, un fragment corn de taur din lut ars, câteva oase şi chirpici răzleţi.

Pe latura de SE a locuinţei L5, pe o suprafaţă de peste 2 m², a fost descoperit un cuptor de ars ceramică, cu gura de ardere spre N - E. Faţă de chirpicul locuinţei, aglomeraţia ce constituia cândva bolta cuptorului şi placa camerei de ardere, există o diferenţă de nivel de cca. 40 cm. Un fragment de placă fuseseră descoperit în groapa G5 la m4, iar placa propriu-zisă a apărut între chirpicul de la boltă şi platforma cuptorului. Se disting feţuiele succesive, fiind realizate la partea superioară a bolţii, iar partea inferioară a cuptorului (podeaua) este înclinată uşor pe direcţia SV-NE. La gura cuptorului spre E a fost găsită o cantitate mare de ceramică fragmentată, majoritatea fiind pictate policrom. De remarcat că o parte din chirpicul boltei cuptorului a fost găsit vitrifiat, probabil în urma unui incendiu de proporţii şi alături de acesta s-au descoperit şi fragmente ceramice contorsionate, probabil, după formă şi dimensiune, de la o măsuţă de altar! Lângă ele, pe latura de E a cuptorului (unde exista un prichici) au fost găsite alte fragmente ceramice pictate cu spirale duble şi simple, triunghiuri cu vârful în jos sau sus, romburi, linii paralele, cercuri concentrice, roşii, ciocolatii pe fond de alb sau roşu.

Cele mai multe fragmente pictate s-au descoperit în perimetrul cuptorului, deoarece o parte din chirpicul acestuia prin prăbuşire spre E a prins dedesubt vase pictate, protejându-le astfel de aciditatea necruţătoare a solului depus ulterior şi a arăturilor adânci ale tractoarelor.

Tot în sectorul estic al cuptorului (caseta A) s-au descoperit şi fragmente ceramice de la două vase mari de provizii: unul cu barbotină groasă (2-5 mm) cu amprente vizibile ale degetelor olarului (1,2-1,5 mm) şi un alt vas vitrifiat, dar nu contorsionat, care păstrează la partea exterioară o ardere puternică pe cca. o treime din grosimea peretelui, cu o peliculă fină albicioasă, ce pare a fi vopsea albă.

Prin demontarea cuptorului s-a pus în evidenţă, sub acesta, o groapă de ritual (G7), în care a fost găsită o altă cantitate mare de fragmente ceramice pictate având motive spiralate, dar şi lobate, triunghiulare etc., un fragment de statueta masculină şi câţiva cărbuni, fragmente de vase de provizii vitrificate parţial, fragment de recipient dreptunghiular de cult contorsionat, fragmente de oase, (o mandibulă cu măsele) şi câteva pietre. Groapa G7 era de formă aproximativ ovală, extinzându-se pe o suprafaţă de cca. 5m², adâncindu-se între -0,80 şi -1,45 m.

Plastica este foarte rară: un fragment de statueta masculină şi câteva fragmente de la o lingură de lut ars.

În G7 la m.6/-0,70 m, sub platforma cuptorului, la 0,10 m adâncime de acesta, a fost descoperită o statueta masculină fragmentată. Se păstrează de la genunchi (doar piciorul drept) până la bazin, inclusiv proeminenţă care schiţează falusul şi zona fesieră. În zona pelvisului se observă pictură roşie (un strat subţire), ceea ce demonstrează că „îmbăierea” într-o substanţă roşie s-a efectuat înainte de ardere. L = 5 cm, l(bazin) = 1,5 cm, l(genunchi) = 0,4 cm.

Arme şi unelte descoperite în Ş6/2009:

- percutor (m1/0,40m) preparat dintr-o piatră de râu rulată de origine vulcanică (andezit), procurată probabil din albia Prutului de la cca. 20 km distanţă, având ambele părţi active se văd urme de tocire de la folosire: L = 9 cm, l = 5 cm, gr = 3,5 cm;

- gratoar (m6/-0,60 m) pe aşchă din silex de Prut, de culoare neagră, cu partea activă convexă, iar pe dorsală este carenat. Prezintă retuşe laterale, iar pe partea activă retuşele sunt largi, cu talonul şi bulbul de percuţie distruse odată cu prepararea gratoarului. L = 4 cm, l(max.) = 2,5 cm, l(min.) = 1,5 cm;

- gratoar (m17/-0,60 m) pe lamă, cu partea activă convexă, retuşat pe ambele laturi având L = 3,5 cm, l = 1 cm, fiind realizat din silex de Prut de culoare neagră;

- așchie din silex de Prut, cu urme de uzură, descoperită în G5/-0,90 m/m3, de culoare alb-maronie cu L = 3 cm, l = 2 cm;

- topor fragmentat, de formă cvasidreptunghiulară exfoliat, în curs de degradare, descoperit la m12/-0,70 m în G6, fiind confecționat dintr-un șist sericito-cloritos. Tăișul era convex și ascuțit, cu muchia dreaptă, prezentând urme de șlefuire. L = 8 cm, l = 5 cm, gr.= 3 cm.

Informații suplimentare online

[Raportul 4436 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapservet Cimec.ro](#)
